

برآورد همبستگی های ژنتیکی و فنوتیپی بین صفات تولید مثلی

در مرغان بومی استان آذربایجان غربی

سید عباس نوربخش^{۱*}، علی هاشمی^۲، نگار عطائی^۳ و سراین رزاق زاده^۴

۲- استادیار گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه ارومیه ۳- عضو هیئت علمی بخش تحقیقات علوم دامی مرکز

تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان غربی ۴- دانش آموخته ی اصلاح نژاد دام دانشگاه ارومیه

* ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد اصلاح نژاد دام دانشگاه ارومیه، Abbas_norbakhsh@yahoo.com

چکیده

در این پژوهش از داده های جمع آوری شده توسط مرکز اصلاح نژاد مرغ بومی آذربایجان غربی طی سال های ۱۳۸۲-۱۳۸۸ استفاده شد. داده های مورد بررسی، با مدل حیوانی تک و چند صفتی، تجزیه و تحلیل و وراثت پذیری و همبستگی های ژنتیکی و فنوتیپی بین صفات به روش حداکثر درست نمائی محدود شده با نرم افزار DFREML برآورد شد. ضرایب وراثت پذیری وزن بدن در بلوغ جنسی، تعداد تخم مرغ، میانگین وزن تخم مرغ در هفته های ۲۸، ۳۰ و ۳۲ هفتگی و سن بلوغ جنسی در حالت چند صفتی به ترتیب ۰/۳۱، ۰/۲۱، ۰/۱۲ و ۰/۰۶ برآورد شد. همبستگی ژنتیکی بین صفت وزن بدن در بلوغ جنسی و تعداد تخم مرغ، میانگین وزن تخم مرغ و سن بلوغ جنسی به ترتیب ۰/۰۷۱-، ۰/۰۳۰۹- و ۰/۰۱۱- و همبستگی فنوتیپی بین این صفات به ترتیب ۰/۰۱۶-، ۰/۰۱۲۹- و ۰/۰۰۰۰- محاسبه شد. همچنین همبستگی ژنتیکی بین صفت سن بلوغ جنسی، میانگین وزن تخم مرغ و تعداد تخم مرغ به ترتیب ۰/۰۰۵۵-، ۰/۰۰۶۱- و همبستگی فنوتیپی این صفات به ترتیب ۰/۰۰۴۳ و ۰/۰۰۵۸ تخمین زده شد. همبستگی ژنتیکی بین تعداد تخم مرغ و میانگین وزن تخم مرغ ۰/۰۲۵۸ و همبستگی فنوتیپی این صفت ۰/۰۳۸۸ برآورد شد. با توجه به وراثت پذیری صفات مورد مطالعه و همبستگی ژنتیکی بین بعضی از این صفات امکان بهبود صفات و افزایش میانگین آن ها، با استفاده از روش های مناسب گزینش وجود دارد.

واژه های کلیدی: وراثت پذیری- مدل حیوانی- مرغ بومی- همبستگی ژنتیکی و فنوتیپی- صفات تولید مثلی

مقدمه

کشور ایران دارای منابع بالقوه ی زیادی است که در صورت استفاده بهینه از آن ها می توان دست کم از لحاظ تولیدات کشاورزی و دامی خود کفا گشت. از جمله این امکانات طبیعی می توان به مرغان بومی کشور اشاره کرد که پس از سالیان دراز انتخاب طبیعی و تحمل عوامل گوناگون محیطی، امروزه به عنوان یک سرمایه ی ملی مطرح می باشند. طيور بومی با توجه به داشتن تطابق با روش پرورش در شرایط باز و نامساعد روستاها، یک منبع تامین پروتئین مفید برای خانواده های روستائی می باشند. بنابراین حفظ این نژادها همراه با برنامه ریزی برای افزایش تولید و سود آوری امری ضروری می باشد. پیشرفت در بهبود عملکرد مرغان بومی با شناختن عوامل موثر بر صفات تولیدی و تولید مثلی و استفاده از مدل های مناسب برای برآورد صحیح پارامترهای ژنتیکی و ارزش های اصلاحی سریعتر خواهد بود (۲). برآورد وراثت پذیری صفات، برای طراحی برنامه های اصلاح نژاد و پیش بینی پاسخ انتخاب و تعیین روش انتخاب ضروری می باشد (۸). پژوهش حاضر به منظور برآورد پارامترهای ژنتیکی و محاسبه ی همبستگی های ژنتیکی و فنوتیپی، صفات تولید مثلی در مرغان بومی استان آذربایجان غربی انجام گرفت.

مواد و روش ها